

РЕШЕНИЕ

№ 11538

гр. София, 03.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 69 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ВАНЯ Б. И. ЗГУРОВА**

при участието на секретаря **СВЕТЛА Р. ЛАЗАРОВА**
като разгледа докладваното от **ВАНЯ Б. И. ЗГУРОВА** Гражданско дело № 20221110130271 по описа за 2022 година

Предявени са обективно съединени установителни искове по реда на чл. 422, ал.1 ГПК с правно основание чл. 79, ал.1 ЗЗД и чл. 92, ал.1 ЗЗД от „ФИРМА “ ЕАД срещу В. О. Д. с искане да се признае за установено в отношенията между страните, че ответникът дължи на ищеца сумата от общо 4141,49лева , представляваща задължение по договори за мобилни услуги и договори за лизинг, и неустойки за предсрочно прекратяване на договори по вина на абоната, за която сума е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410,ГПК по ч. гр.д. № 4816/22г. по описа на СРС, 69с-в.

С исковата си молба ищецът поддържа, че на 13.06.19г. е сключил с ответника договор за мобилни услуги с предпочетен номер *****, като на същата дата е сключен и договор за лизинг за устройство APPLE iPhone 8 64GB Space Grey. На 27.05.2018г. бил сключен с ответника договор за мобилни услуги с предпочетен номер *****, като на същата дата бил сключен и договор за лизинг за устройство APPLE iPhone 8 64 GB Silver. На 30.12.16г. бил сключен договор за мобилни услуги с предпочетен номер *****, като към този договор имало сключено допълнително споразумение и договор за лизинг на аксесоари /часовник Самсунг Смарт от 25.01.18г., както и договор за лизинг от 25.01.18г. за устройство SAMSUNG Galaxy J7 2017Dual Black. На 09.01.2017г. ответникът В. Д. и ищецът

ФИРМА ЕАД/ с предишно наименование „ФИРМА“ЕАД сключили договор за мобилни услуги с предпочетен номер *****, като към него било сключено допълнително споразумение от 27.01.18г. и договор за лизинг от 27.01.18г. за устройство Самсунг Галакси J7 2017Dual Black. На 26.11.18г. бил сключен договор за мобилни услуги с предпочетен номер *****, като към него имало сключен договор за лизинг от 26.11.18г. за устройство HUAWEY Mate 20 Pro Dual Black. Договорите и допълнителните споразумения били сключени за първоначален срок от 24 месеца, като съгласно клаузите им потребителят имал право да активира и използва различни пакети за услуги.

Ищецът поддържа с исковата молба, че длъжникът не е изпълнил задълженията си по сключените договори, поради което те са едностранно прекратени от ищеца на 31.01.20г., като за договорите за лизинг посочва като основание чл. 11, ал.1 от ОУ, а за договорите за мобилни услуги - т.196 от ОУ.

Вследствие на горното към 05.02.20г. ответникът имал незаплатени задължения за предоставени услуги, дължими за периода 05.09.19г.-04.01.20г. в размер на 1573,35лв. и лизингови плащания за периода 05.01.-04.02.20г. в размер на 1707,09лева, от които 230,36лв. вноски по договор за лизинг от 27.05.18г. за APPLE iPhone 8 64 GB Silver; 609,90 –вноски по договор за лизинг от 26.11.18г. за HUAWEY Mate 20 Pro Dual Black; 866,83лв. –вноски по договор за лизинг от 13.06.19г. за APPLE iPhone 8 64GB Space Grey. Като последица от посоченото неизпълнение ищецът начислил и договорни неустойки за предсрочно прекратяване на услуги в общ размер на 861,05лв., формирани както следва: по договор за мобилни услуги за предпочетен номер ***** сума в р-р на 124,98лева, представляваща три месечни такси; по договор за мобилни услуги за предпочетен номер ***** сума в размер на 124,98лв., представляваща три месечни такси; по договор за мобилни услуги за предпочетен номер ***** сума в размер на 92,46лева, представляваща три месечни такси; по договор за мобилни услуги за предпочетен номер ***** сума в р-р на 38,17лв.;, представляваща три месечни такси; по договор за мобилни услуги за предпочетен номер *****-35,71лева, представляваща три месечни такси; както и сума в размер на 185,91лева за HUAWEY Mate 20 Pro Dual Black; сума в р-р на 204,96лева за APPLE iPhone 8 64GB Space Grey; сума в размер на 30,86лв.

- за APPLE iPhone 8 64 GB Silver ; сума в размер на 11,89лева за Самсунг Галакси J7 2017Dual Black / по договор от 27.01.2018г./; , сума в размер на 11,13лева за Самсунг Галакси J7 2017Dual Black / по договор от 25.01.2018г./; , представляващи разлика между цената на устройствата без абонамент и преференциалната цена по сключения договор за лизинг / договор за закупуване на устройство при сключване на абонаментен план/.

Поради постъпило възражение от длъжника по заповедното производство, ищецът предявява иск за установяване на вземанията си по издадената заповед за изпълнение срещу длъжника. Претендира разноски за исковото и за заповедното производство.

С отговора на исковата молба в срока по чл. 131,ГПК ответникът В. О. Д. оспорва исковите като неоснователни и недоказани. Отделно оспорва исковите претенции по размер, като възражава за погасяване по давност на сумите , дължими за периодите 2016, 2017 и 2018г.

Съдът, като съобрази събраните доказателства, достигна до следните фактически и правни изводи:

По исковите с правно основание чл. 422,ГПК вр. с чл. 79, ал.1 ЗЗД:

По предявените искове с правно основание чл. 79, ал.1 ЗЗД в тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване следните правопораждащи факти по отношение на претенциите – договори с твърдяното в исковата молба съдържание; че ответникът е бил запознат с Общите условия към договорите и ги е приел; че е предоставил далекосъобщителните услуги за процесния период; тяхната стойност; че е предоставил на ответника лизинговите вещи, както и че вземането за процесните суми е изискуемо.

Между страните не се спори, а и от представените писмени доказателства се установява възникването на валидни облигационни отношения между страните по посочените с исковата молба договори за мобилни услуги и договори за лизинг за закупуване на посочените с исковата молба устройства , чрез изплащане на лизингови вноски, в посочени размери , съобразно погасителен план, обективизиран в договорите за лизинг. Договорът за лизинг е сключен при Общи условия, подписани от ответника.

Не се оспорва и получаването на ОУ към договорите за мобилни услуги от страна на ответника. Не се спори също така, че мобилните устройства са били предадени на ответника.

Ответникът не е оспорил положените от негово име подписи върху представените договори, поради което съдът приема, че наличието на валидно възникнало правоотношение за предоставяне на мобилни услуги и лизинг между ищцовото дружество и ответника по процесните договори е установено при условията на пълно и главно доказване.

Съгласно чл. 75 вр. с чл. 19б, б. "в" от Общите условия за взаимоотношения с потребителите на мобилни телефонни услуги, ищецът имал право да прекрати индивидуален договор, срочен или безсрочен, в случай, че потребителят не е заплатил дължими суми след изтичане на сроковете за плащане по индивидуалния договор, съответно Общите условия.

Според чл. 12, ал. 2 от Общите условия на ищеца по договор за лизинг месечните вноски и другите дължими плащания стават предсрочно изискуеми в случай на прекратяване на договора/договорите за мобилни и/или фиксирани услуги, сключен/сключени от лизингополучателя, както и в случай на забава в плащане на дължимите суми съгласно тези договори плащания.

Несъмнено е, че за заплащане на стойността на предоставените далекосъобщителни /телефонни/ услуги са от значение времетраенето на същите и отчитането им съобразно таксуващата система на ищеца. Тези услуги са измерими в таксови единици /импулси/ – арг. чл. 248, ал. 2 ЗЕС.

В разглеждания случай предоставените на ответника услуги по сключените договори и допълнителни споразумения са установени въз основа на справки за общо потребление за мобилни номера и данъчни фактури, издадени от ищцовото дружество, което не се спори, че води редовно счетоводство, а се установява и от назначената от съда счетоводна експертиза.

Доколкото ответникът, чиято е доказателствената тежест съгласно чл. 154, ал. 1 ГПК, нито твърди, нито установява, че е заплатила стойността на ползваните от него през исковия период далекосъобщителни услуги/ обстоятелство, което се установява и от назначената и приета съдебно-счетоводна експертиза/ то първата релевирана претенция е основателна, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението за

издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК до окончателното изплащане /чл. 422, ал. 1 ГПК/.

На следващо място съдът приема, че в чл. 19б от Общите условия към процесните договори за мобилни услуги са предвидени основанията и начина за прекратяване действието на договора, като едно от тези основания е неплащането на дължимите суми от потребителя в уговорените срокове /б. в"/. Съпоставени обаче, тези основания налагат извода, че с клаузата на чл. 19б е налице съгласие на договарящите за отклонението им от диспозитивното правило на чл. 87, ал. 1 ЗЗД, водещо до изключване на необходимостта кредиторът да отправя предупреждение до длъжника /и да дава срок за изпълнение/ в хипотезата на неплатени дължими суми /в т. ч. стойност на доставени далекосъобщителни услуги/ и автоматично преустановяване на договорната обвързаност на страните с произтичащите от това правни последици.

Следователно, доколкото с неплащането на дължимата стойност на далекосъобщителните услуги се е осъществило договореното в чл. 19б, б. "в" от горепосочените Общи условия основание и е настъпило автоматично преустановяване на облигационната връзка между страните, то с оглед клаузата на чл. 12, ал. 2 от Общите условия на ищеца по договор за лизинг за предоставяне на мобилно устройство , е бил осъществен и фактическия състав за настъпване на предсрочната изискуемост на месечните лизингови вноски, дължими по договорите за лизинг . Или исковите претенции за заплащане на абонаментни такси и лизингови вноски следва да бъдат уважени , доколкото липсват данни за погасяване на посочените задължения от страна на ответника. Само за пълнота следва да бъде отбелязано, че така формираният извод за изискуемостта на вземанията за горепосочените лизингови вноски не би бил различен и при ненастъпила предсрочна изискуемост, доколкото падежът на всички претендирани лизингови вноски е бил настъпил към момента на приключване на съдебното дирене в първоинстанционното производство /арг. т. 1 от Тълкувателно решение № 8/2017 г. на ВКС по тълк. дело № 8/2017 г., ОСГТК/.

По отношение на възражението за давност, релевирано от ответника с отговора на исковата молба, следва същото да се остави без уважение , доколкото с исковата молба се претендират вземания , като изискуемостта на

най-старото от тях е настъпила на 05.09.19г. , а исковата молба е заведена на 31.01.22г., и не е изтекъл предвидения в закона тригодишен давностен период за съдебно предявяване и събиране на вземането .

По отношение претенциите за неустойка по сключените договори и споразумения , претендирана в общ размер на 861,05лева – за предсрочно прекратяване на договори за мобилни услуги и на договори за лизинг :

С оглед забавата в плащането, която се установи по делото, за ищеца е възникнало правото да прекрати договорите. Съгласно условията на подписаните споразумения-Раздел IV, чл.4, при прекратяване на ползване на услугите през срока на договора по вина или по инициатива на потребителя, последният дължи неустойка в размер на сумата от стандартните за съответния абонаментен план месечни абонаменти за всяка една СИМ карта/номер до края на този срок. Съдът намира обаче, че за ответника не е възникнало правото на неустойка, тъй като тя произтича от клауза, която е нищожна. Според разясненията дадени в т. 4 от Тълкувателно решение № 1/15.06.2010 г. по т. д. № 1/2009 г. на ВКС, преценката дали една неустойка е нищожна от гледна точка на добрите нрави се прави за всеки конкретен случай към момента на сключване на договора в зависимост от специфичните за отделния случай факти и обстоятелства и от общи за всички случаи критерии, като например естеството на обезпеченото с неустойката задължение и неговия размер, вида на неустойката (компенсаторна или мораторна) и вида на неизпълнение на задължението (съществено или за незначителна негова част), съотношението между размера на уговорената неустойка и очакваните вреди от неизпълнението. Клаузата за неустойка е нищожна поради накърняване на добрите нрави на основание чл. 26, ал. 1 ЗЗД във всички случаи, когато е уговорена извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции. В случая неустойката се съизмерява с неполучените цени на услугите до края на договора. Получаването на тази стойност обаче, без операторът да е простира от своя страна, несъмнено нарушава принципа на справедливост и създава предпоставки за неоснователно обогатяване, особено при липса на установени от него каквито и да е загуби или пропуснати ползи от прекратяването на договора. По този начин и така както е уговорена, неустойката излиза извън присъщите ѝ обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции, т. е. същата

протИ.речи на добрите нрави, което прави уговорката за дължимостта ѝ нищожна. Нищожността на неустоечната клауза изключва възникването на претендираното въз основа на нея вземане. Ето защо, дори и в намаления размер, неустойка на това основание не се дължи. Поради тези съображения, предявеният иск за неустойка като неоснователен, подлежи на отхвърляне.

По отношение претенциите за неустойки по договорите за лизинг .

Съгласно сключените допълнителни споразумения към договорите за мобилни/ фиксирани услуги (Раздел IV, чл.4, предл. последно) в случаите, в които е предоставено устройство за ползване на услуги по договор, чийто срок не е изтекъл, потребителят дължи и разликата между цената на устройството без абонамент, съгласно последно актуалната ценова листа на оператора за съответното устройство към момента на прекратяване на договора по отношения на коя да е СИМ карта/номер, посочени в него, и заплатената от него при предоставяването му от оператора цена в брой или съответно обща лизингова цена по договора за лизинг. Съгласно постигнатите уговорки в договорите за мобилни услуги потребителят получава на лизинг устройство на преференциална цена, тъй като се ангажира за определен период да ползва предоставените от оператора мобилни услуги. Когато операторът е предоставил устройството на по - ниска цена от стандартната към момента на сключване на договора, той очаква печалба за уговорения срок по договора за предоставяне на мобилни услуги. Дължимият размер на неустойката е поставен в зависимост от оставащия срок по договора, за който се изчислява частта от разликата в цената на устройството, с която е съизмерима процесната неустойка. Тази неустойка не внася значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя, поради което не може да се приеме, че клаузите за договаряне на такъв вид неустойка са неравноправни. При съобразяване принципа на свободата на договаряне на страните следва да се приеме, че клаузите относно разглежданата неустойка не протИ.речат и на добрите нрави.

В договорите за лизинг между страните обаче е посочена единствено общата лизингова цена на процесните устройства с абонаментен план, но не и стандартната цена на устройствата към момента на сключване на договора, за да може да се определи размерът на разликата със стандартната цена. Или посочено е единствено предоставянето на устройството на определена в общ

размер цена, като не се установява каква е преференциалната цена на същото, доколкото не е ясна цената на устройството без абонаментен план. Също така по делото не са ангажирани доказателства за пазарната цена на предоставените устройства, за да се установи размера на отстъпката, предложена от оператора, към сключването на договора. След като ищецът не е доказал, че е предоставил с разглежданите договори отстъпка от цената на предоставените крайни устройства, следва да се приеме, че такава отстъпка не е предвидена и съответно в тежест на ответника не е възникнало задължение относно претендираната неустойка за сумата от 185,91лв.; 30,86лв.; 11,89лв.; 11,13лв. - отстъпка от цената на закупените крайни устройства по споразуменията съответно от 27.01.2018г. и от 25.01.2018г. Ето защо и тези искиви претенции се явяват неоснователни.

По разноските

С оглед изхода от спора с право да претендира присъждане на разноски разполага както ищецът, така и ответникът.

На ищеца на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, се дължи сума по съразмерност с уважената част от исковете в размер на 612,11лева за исковото производство за адвокатско възнаграждение и държавна такса, и в размер на 422,05лева за заповедното производство по ч. гр. д. № 4816/22г. по описа на СРС, 69с-в.

На ответника разноски по производството не следва да бъдат присъждани, доколкото не е направено подобно искане и не са ангажирани доказателства за извършването на разноски.

Съразмерно на отхвърлените искове, и на основание разпоредбата на чл. 78, ал.6,ГПК ищецът следва да заплати в полза на съда разноски за депозит за вещо лице в размер на 83,16лева.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявените от „ФИРМА“ ЕАД / с предишно наименование „ФИРМА“ ЕАД/ , ЕИК *****, със седалище и

адрес на управление: гр. София, АДРЕС, срещу В. О. Д. , ЕГН ***** , с адрес: гр. АДРЕС , кумулативно обективно съединени установителни иски по реда на чл. 422, ал.1 ГПК с правно основание чл. 79, ал.1 ЗЗД и чл. 92, ал.1 ЗЗД, че В. О. Д. , ЕГН ***** дължи на „ФИРМА“ ЕАД сумата от **общо 3280,44 лева** , представляваща дължими абонаментни такси и използвани услуги , включително незаплатени лизингови вноски за закупени устройства на изплащане , дължими за период от 05.09.2019г. до 04.02.2020г. , за които задължения е издадена обща фактура с № 7300213764805.02.2020г. , за които е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410, ГПК от 02.03.22г. по ч. гр.д. № 4816/22г. по описа на СРС , 69с-в, ведно със законна лихва от 31.01.2022г. до изплащане на вземането, като **ОТХВЪРЛЯ** иска с правно основание чл. 92, ал.1 ЗЗД **за сумата от общо 861,05 лева** - неустойка за неизпълнение на договори за мобилни услуги и неустойка за неизпълнение на договори за лизинг за закупуване на устройства на изплащане , за която сума е била издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по ч.гр. дело № 4816/2022г. по описа на СРС, 69-ти състав.

ОСЪЖДА В. О. Д. , ЕГН ***** , с адрес: гр. АДРЕС **да заплати** на „ФИРМА“ ЕАД / с предишно наименование „ФИРМА“ ЕАД/ , ЕИК ***** , със седалище и адрес на управление: гр. София, АДРЕС, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата от **422,05 лв.** - разноси в заповедното производство по ч. гр.д. № 4816/22г. по описа на СРС, 69с-в, и сумата от **612,11 лв.**, представляваща разноси в исковото производство.

ОСЪЖДА на осн. чл. 78, ал.6, ГПК „ФИРМА“ ЕАД / с предишно наименование „ФИРМА“ ЕАД/ , ЕИК ***** , със седалище и адрес на управление: гр. София, АДРЕС, **ДА ЗАПЛАТИ** в полза на Софийски районен съд, по сметка на съда, съразмерно на отхвърлените иски, депозит за вещо лице в размер на **83,16 лева**.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____

